Horizon.*taal*

Jaargang 38 - nummer 227 September-oktober 2007

Op reis in Babylonië
(p. 4)

Lernu nun!
Aprenda agora! Learn now!
今学びなさい!
تعلم الآن
现在就学吧!
지금 배우십시요!

Esperantocursussen in Vlaanderen (p.19)

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w., 38ste jaargang.

Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00
fax: 03 233 54 33
E-post: horizon.taal#skynet.be
Webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 25,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001-2376527-06.

Redactie:

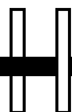
Lode Van de Velde

Medewerkers:

Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert, André Ruysschaert, Emiel Van Damme, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Projecten van de Vlaamse Esperantobond vzw

26 september
- Europese Dag van de Talen -

"Sprookjes en verhalen in alle talen"

De Vlaamse Esperantobond vzw organiseert een **tentoonstelling** met sprookjesboeken in zoveel mogelijk talen. Zo laten we de diversiteit van talen en schriften zien enerzijds, en de diversiteit van culturen anderzijds, dit laatste aan de hand van de verschillende illustraties van de boeken, gaande van Afrikaanse en Arabische tot Russische en Chinese, Japanese, enzovoort!

Project "Taal en Cultuur"
- tweede seizoen -

Vanaf oktober 2007 tot mei 2008 worden maandelijks andere culturen en talen in het Nederlands voorgesteld. In oktober zal het over de Poolse Cultuur en de Poolse taal gaan; daarnaast staan ook Indonesie, China, Tsjechie, ... op het programma.

Voor praktische info over beide projecten:

www.taalencultuur.net

Inhoud

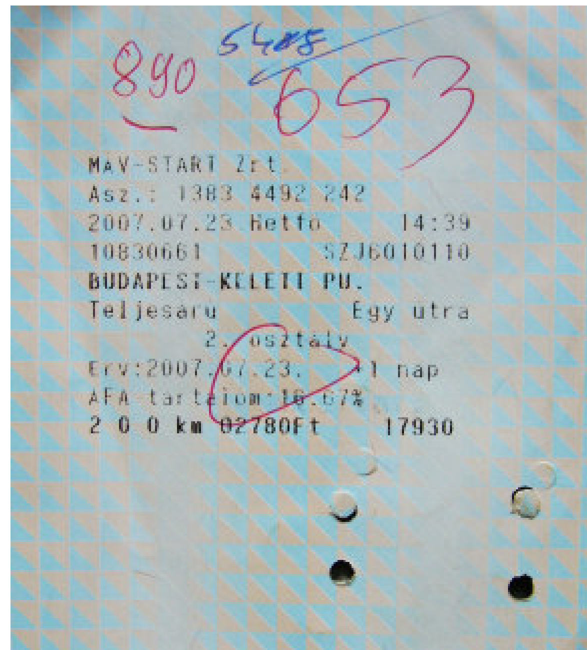
Eind juni, begin augustus reisde ik met de trein naar Hongarije. Aan de grens echter, begonnen de eerste moeilijkheden: het pasje van mijn zoontje bleek niet geldig buiten het Schengengebied. De Hongaarse grenswachter sprak slechts een beetje Duits. Na een bezoek aan de overigens zeer efficiënte en vriendelijke ambassade van België te Wenen was dit euvel verholpen en kon ik echt naar Hongarije.

In Boedapest moest ik een kaartje naar *Nagyvisnyö* kopen. De loketbediende, die geen Engels sprak, verkocht me een kaartje zonder enige verdere uitleg betreffende het perron van vertrek en waar ik moest overstappen. Hij verwees me hiervoor naar de infobalie. De infobalie heb ik echter niet bezocht wegens herhaalde problemen in het verleden: de norse dame van dienst weigerde consequent mensen voort te helpen als ze ook maar het geringste vermoeden had dat ze in het Engels aangesproken werd. Of dit een algemene politiek was of een éénpersoonsactie weet ik niet.

Budapest Keleti Pu

Bijkomend detail was dat op mijn treinkaartje geen enkele vermelding stond van het station *Nagyvisnyö* waar ik nochtans naar toe wilde reizen. Er stonden enkele andere Hongaarse woorden op en onderaan '200 km'. Ik hoopte dus maar dat dit kaartje zou volstaan…

Het kaartje "Boedapest - 200 km"; de controleurs in de verschillende treinen schreven telkens een code bovenop het kaartje, wellicht een treinnummer?

Dan maar zelf op zoek naar het perron voor *Miskolc*, na wat reisproviand gekocht te hebben. Maar ook hier heb ik geen woord Engels gehoord: de verkopers van de winkeltjes duidden de te betalen prijs aan met behulp van hun rekenmachientje. Het was me inmiddels duidelijk dat ik met een vraag in vloeiend Engels niet ver zou geraken. Een zin zoals "*Could you please tell me the platform number for the train to Miksolc?*" zou slechts aan dovemansoren gericht zijn. Hierbij stond ik ook nog eens voor het dilemma of ik best het Britse *platform number* moest gebruiken of het meer Amerikaanse *track number*.

Door vertraging op de trein tussen Wenen en Boedapest had ik mijn aansluitingen gemist, dus wist ik niet welke treinen ik dan wel kon nemen.

In Wenen had ik op de webstek van de Oostenrijkse spoorwegen gezien dat ik moest overstappen in *Miskolc* en *Putnok*, dus ik nam de eerste trein naar *Miskolc*. In de trein echter bleek dat het kaartje dat ik gekocht had niet goed was voor deze - blijkbaar IC-trein. Ik moest dus een toeslag EN een boete betalen. Geen van beide controleurs sprak Duits, Engels of Frans. Ook geen enkele van de andere inzittenden kwam te hulp. Dus ik betaalde na het nodige geprotesteer maar braafjes, temeer daar de prijzen van het openbaar vervoer in Hongarije toch niet erg hoog liggen. Nog een overblijfsel van het communistische regime, dat dus zeker zijn voordelen had.

Even later begonnen Hongaarse kindjes met mijn zoontje te spelen en begon er pas echt een Babylonisch spraakverwarring. Eerst begonnen de kinderen onverstaanbare dingen te zeggen en te vragen, daarna probeerden enkele andere medereizigers te helpen. Ik haalde dan maar mijn reisgidsje Hongaars boven om snel de cijfers tot 10 te leren en naar de leeftijd van de kindjes te vragen. Daarna begon men woordzinnetjes te zeggen, die ik ijverig in mijn gidsje opzocht, doch tevergeefs. Vervolgens poogde ik van mijn kant contact te leggen met behulp van mijn taalgidsje, maar ook dat mislukte. Eerst luisterde men bereidwillig, maar na een poosje begonnen de Hongaren me te ontwijken als ze me nog maar met het boekje zagen afkomen. Zo ook toen ik in *Miskolc* aan één van de medereizigers die ook juist uitgestapt was, het juiste perron naar *Putnok* wilde vragen. Gelukkig was de stationsbediende hulpvaardiger, doch: zonder één woord Engels: gewoon met pen en papier: uur en perron van vertrek.

In de trein naar *Putnok* vroeg ik aan de conducteur wanneer de trein in *Putnok* zou stoppen, want de ene halte bleek er al kleiner dan de andere, en soms was zelfs de naam van de halte niet eens meer aangeduid. Van zijn uitleg had ik echter niets begrepen, zodat

een ouder koppel aan de andere kant van de trein me probeerde te helpen. Zij gebaarden me dat het nog 3 of 4 haltes zou zijn (man en vrouw zeiden iets verschillends); namelijk 1 of 2 haltes - het bleef onduidelijk - nadat zij zelf zouden uitstappen. Ten slotte stopte een jongedame vlak voordat ze uitstapte me een klein papiertje in de hand waar ze de namen van de haltes tot *Putnok* één voor één had opgeschreven. Van goede wil waren de Hongaren in elk geval wel!

In *Putnok* uitgestapt, zag ik een 6-tal ongenummerde sporen zonder enige verharding of verhoging, noch enige affiche met informatie. Ook daar bleef het bij gebarentaal en voortdurend de stationschef in het oog houden om te kijken of onze trein er al was. Slechts in deze laatste trein, na een 10-tal uren op het Hongaarse spoor te hebben doorgebracht, trof ik een conducteur die redelijk Engels sprak. Bleek achteraf dat hij al veel door Europa gereisd had en o.a. al gepootjebaad had in Oostende. (Het weer was te slecht geweest om te zwemmen.)

Deze man bracht me echter ook slecht nieuws: mijn kaartje was niet goed omdat ik via *Miskolc* en *Putnok* had gereisd (hetgeen de website van de Oostenrijkse spoorwegen me nochtans als enige mogelijkheid aangegeven had), in plaats van langs *Eger* te reizen. Dus ik had met die omweg meer dan 200 km afgelegd en moest dus een supplement betalen. De man was echter zo vriendelijk me de boete van 2000 forint kwijt te schelden toen ik uitlegde dat ze me aan het loket in Boedapest geen verdere info gegeven hadden.

Met hem heb ik een aangenaam gesprek gehad, hij liet mijn zoontje zelfs in de bestuurderscabine, waar hij de stoomfluit een keer mocht bedienen. Voorts liet de man ons een unicum zien: ergens tussen *Putnok* en *Nagyvisnyö* moest de trein halt houden vóór een overweg, waar de vriendelijke man uitstapte en de slagbomen om het autoverkeer tegen te houden manueel bediende. Toen de trein het kruispunt voorbij was, stopte de trein opnieuw, de man draaide de slagbomen opnieuw omhoog en de trein kon verder rijden.

Moe en opgelucht kwamen we dan uiteindelijk in *Nagyvisnyö* aan, waar we deelnamen aan REF[1], een bijeenkomst van Esperantofamilies. Oef: opnieuw mensen met wie ik op een gewone manier kon converseren zonder reisgidsjes of gebaren, maar gewoon in het Esperanto. Hoewel... het personeel van het vakantiedomein sprak geen woord Engels of Duits of iets anders, zodat de Hongaarse deelnemers constant als tolk moesten fungeren, vooral in de eetzaal, waar de nodige onduidelijkheid heerste over het vegetarische en het andere eten. Maar zelfs om een glaasje kraantjeswater, extra brood of vorken konden we nauwelijks of niet zelf vragen.

Tijdens de verschillende uitstappen was het nauwelijks anders. Op een dag daalde ik zelf af om het dorpje *Nagyvisnyö* te bezoeken en daar was één nogal jonge kruideniersvrouw die redelijk Duits sprak.

Enkele sfeerbeelden van REF

Over het Engels zei ze dat ze er totaal geen voeling mee had, maar dat het Duits - dat ze ook via zelfstudie verder leerde - haar veel beter afging.

Regelmatig ging tijdens mijn reis de volgende zin door mijn hoofd, die ik vaak op infostandjes over Esperanto te horen krijg: "*Iedereen spreekt toch Engels!*" Deze gedachte gaf me soms de neiging om resoluut Engels te gaan spreken tegen de Hongaren, maar tegelijkertijd besefte ik dat dit niet veel nut zou hebben. Wie ben ik trouwens om hen te dwingen in het Engels te spreken? En moest ik dan ook nog eens verontwaardigd zijn wanneer men me niet in het Engels kon antwoorden? Duidelijk niet. Dus bleef ik het maar met gebaren verder proberen en met het 10-tal woordjes Hongaars die ik met alle macht poogde niet te vergeten. Het Hongaars is namelijk geen Indo-Europese taal, maar een taal die enkel van verre verwant zou zijn met het Fins (en het Ests), maar zelfs het Fins, evenals het Japans trouwens, ging er bij mij veel sneller in dan het Hongaars. Vaak dacht ik dus ook "als de EU, na de euro, nu toch ook eens Esperanto invoerde...". Herhaaldelijk hebben zelfs niet-Esperantisten spontaan deze gedachte geuit, wanneer in een gesprek (bijvoorbeeld in een speeltuin), het thema overging op Esperanto!
Dus: dat iedereen Engels spreekt, is duidelijk een mythe. In Rusland, Hongarije en Japan heb ik eerlijk gezegd meer mensen ontmoet die vlot Esperanto spreken dan Engels. Maar niet alleen in deze Oosterse landen is het droevig gesteld met de kennis van het Engels, ook in Spanje en Frankrijk is dit zo, maar ja, in Spanje spreekt iedereen dan ook Spaans (naast het Catalaans en het Baskisch, ...) en in Frankrijk Frans... dus daar hebben ze geen Engels nodig. En ook niet in Japan en Rusland. En misschien ook niet in België? Tenminste niet als voertaal, dunkt me. Daar zorgen de twee talen Nederlands en Frans al voor de nodige verwarring. Trouwens, in de krant[2] van 7 augustus 2007 verscheen een artikel over de menu's in het tweetalige Brussel. De Nederlandse versies stonden vaak vol fouten, zoals bv. "oranges pressées" dat vertaald werd als "sinaasappels gehaast"...

Dus, heren van Europa, voer a.u.b. zo snel mogelijk het neutrale en veel eenvoudigere Esperanto in, zodat uw burgers elkaar beter zouden verstaan. *Divide et impera* is echt niet meer van deze tijd!

Lode

1. Renkontiĝo de Esperanto-Familioj
2. De Standaard, Het Volk, Het Nieuwsblad en wellicht ook andere.

Heeft u gelijkaardige ervaringen? Stuur uw verhaal naar de redactie voor opname in het volgend nummer:
< horizon.taal@skynet.be >

Ziehier nog een staaltje van de Hongaarse kennis van het Engels - hoewel ook vele anderen de fout niet opmerkten; hier staat letterlijk, als je de Engelse tekst vertaalt: "De deur is werkloos" in plaats van 'De deur werkt niet'.

VERSLAG JUBILEUMWEEKEND ANTWERPEN

In januari 2006 spoort Paul Peeraerts het bestuur van de Antwerpse groep aan om een jubileum te organiseren. Inderdaad: op 23 januari 1907 werd *La Verda Stelo* opgericht in de lokalen van "Zomerhof" op de Dageraadplaats in Zurenborg. En het bestuur liet er geen gras over groeien.

Na enig overleg bleek al gauw dat januari niet het geschiktste moment is voor een uitbundig feest. Voor een Esperantoclub met een rijke traditie in het organiseren van Internationale evenementen en met enorm veel buitenlandse contacten onder de leden, lag een internationale ontmoeting voor de hand. Na bestudering van de kalender met geplande activiteiten in het buitenland bleek Pinksteren het uitgelezen moment voor een meerdaags evenement.

De eerste zorg was het zoeken van een geschikte zaal met een goede accommodatie. Alle mogelijkheden van stad, provincie en particulieren werden onderzocht, maar het was zeer moeilijk om iets geschikts te vinden. Niemand had gedacht aan een school… behalve Gerd Jacques, die suggereerde om eens informatie te vragen in het Onze-Lieve-Vrouwcollege. En dat bleek dan DE ideale oplossing, qua ligging, qua beschikbare oppervlakte, qua accommodatie, qua vlotte samenwerking en hulp bij het uitwerken en zelfs qua prijs!

Tijdens de voorbereidende vergaderingen was al gauw duidelijk dat Helena Van der Steen een echte organisator is, die houdt van systematiek en orde. Ik maande haar aan om de verwachting niet te hoog te spannen en een budget op te maken voor een 70/80 deelnemers. Ze maakte een voorlopig budget voor 100 personen. Omdat aanvankelijk de taken precies afgelijnd waren, hadden we nauwelijks behoefte aan vergaderingen, want ieder wist precies wat hem te doen stond en overleg gebeurde voornamelijk per elektronische post.

De eerste opdracht was een voorlopig programma opstellen en dan informatie verspreiden. Alle clubs en alle tijdschriften in Europa werden aangeschreven. Er verschenen aankondigingen in **MONATO** en *Horizontaal*. Twee duizend vijfhonderd folders werden gedrukt en uitgedeeld. De eerste reacties kwamen uit het buitenland … en de laatste inschrijvingen uit de plaatselijke club.

Maar na een tweede persoonlijke tweede brief aan al de jubilarissen en herhaalde oproepen tijdens de vrijdagvergaderingen kwamen de leden ook aandraven. Tot mijn grote verbazing groeide het aantal deelnemers tot 200, waarvan ruim een kwart buitenlanders met 15 verschillende nationaliteiten.

Er waren heel wat redenen voor dit succes: een belangrijk element is de faam van Antwerpen als organisator van ontmoetingen. De keuzemogelijkheid tussen toeristische programma's, een voordrachtenreeks over "Cultuur van het clubleven" en de stage van *Vikipedio*, aangevuld met hoogstaande avondprogramma's hadden zeker ook grote aantrekkingskracht.

Maar het echte succes bleek pas tijdens en na het feest. De reacties van de deelnemers waren

Ontvangst op het stadhuis: districtsvoorzitter Chris Anseeuw (links) met Helena Vander Steen en Ivo Durwael, zonder wie het jubileum nooit had kunnen plaatsvinden.

onverdeeld lovend. De manier waarop de gasten werden verwend bij de ontvangst, door de mogelijkheden van overnachting bij Esperantisten, door de accommodatie van de zalen, maar vooral door de rijke en zelden geziene variëteit en verzorging van de maaltijden, door de feilloze afwerking van alle vrijwilligerstaken maakte het publiek enorm enthousiast. De sfeer was er een van bijzondere hartelijkheid en welwillendheid van een legertje van ongeveer 40 vrijwilligers, aangevuld met de spontane inzet van andere deelnemers. Ook de nabijheid van het Esperanto-centrum was een belangrijk voordeel.

Concert van Jomo, die zonder moeite liedjes brengt in 22 talen.

Het zou onzinnig zijn om gans het programma met 35 items hier nog eens te overlopen. Ik wil toch wel de – voor mij – merkwaardigste feiten vermelden:

- het afhalen van het Jubileumboek bij de boekbinder 's zaterdags om 11 uur, terwijl het om 14 uur al mee moest naar het stadhuis!
- de aanwezigheid van erevoorzitter Jules Verstraeten, waarvan we verwachtten dat hij hooguit de ontvangst op het stadhuis zou uithouden en die geboeid bleef van één uur 's middags tot halftien 's avonds!
- de ontvangst op het stadhuis door de districtsvoorzitter Chris Anseeuw, die bijzonder goed geïnformeerd bleek over de clubgeschiedenis met de hulp van haar vriend Jakvo Schram
- de verschillende artikels in de pers
- de aanwezigheid van Amri Wandel uit Israël, bestuurslid van UEA
- de happening van enkele jongeren op een overvolle Grote Markt, die o.a. met de Esperantovlag gingen zwaaien
- het feestbuffet van zaterdagavond
- het optreden van Jomo, die het einde van zijn concert aankondigde even na 10 uur en toch doorspeelde tot middernacht
- het bange moment, toen een grote groep jongeren plots op enigszins gammele tafels begon te dansen
- de grote deelname aan het "boombal".
- het ongelooflijk snel opruimen van de lokalen in O.L.Vrouw na 3 dagen feest met 200 man
- de buitengewone toewijding van Helena, die gans haar vrije tijd opofferde voor de voorbereiding en de realisatie van het feest
- de buitengewone toewijding van de kookploeg, met vnl. Cor, Maria en Helena, die zo goed als niets konden deelnemen, maar constant aan het werk waren
- het eindresultaat dat zelfs nog overschot vertoonde, zodat hiermee een deel van de jubileumboeken betaald kon worden

Het feest was gewoon onvergetelijk en is tegelijk een hoopvol signaal voor de toekomst van de Esperantoclub in Antwerpen.

I.D.

HET MERKWAARDIGE LEVEN VAN MRAMBA SIMBA NYAMKINDA.

Eind juni kregen we in ons land voor de 2de keer het bezoek van Mramba Simba uit Tanzania. Hij was hier al eens in 1983. Zijn levensverhaal is fascinerend en inspirerend.

Hij werd geboren in 1961, maar zijn moeder stierf bij zijn geboorte. Hij bleef dus alleen met zijn vader in het armste gebied van het arme Tanzania. Pas toen hij 12 was kon hij voor het eerst naar school, en na een jaar waren de middelen van vader al op om het schoolgeld te betalen. Op zijn 14de kreeg hij weer één jaartje de kans om school te lopen, tot zijn vader ziek werd. Op zijn 16de ging hij op zoek naar zijn oom in Musoma in het noorden om hulp te vragen. Na een voetreis van 6 dagen geraakte hij daar, maar hij vond noch zijn oom, noch enig middel van bestaan. Hij moest leven van afval en sliep op straat. Toen zag hij er wellicht verwaarloosd en afstotelijk uit. Toch vond hij uiteindelijk mensen, die zijn oom kenden en hem begeleidden tot in Kenia. Maar ook zijn oom kon hem geen hulp geven. Hij mocht wel met hem mee om bananen te verkopen op de markt en zo iets te verdienen voor zijn eigen eten. Samen met een vriend vluchtte hij tenslotte als verstekeling in een vrachtauto tot in Nairobi. Daar mocht hij voor een Indische winkelier proberen cliënten binnen te lokken tegen kost en inwoon, maar zonder loon. Na enige tijd dacht de winkelier dat hij in staat was tot meer en liet hem toe om zich te bekwamen als kleermaker in zijn atelier.

In 1982, na 6 jaar, wilde hij zijn vader terugzien. Die was hulpbehoevend geworden en daarom besloot hij nu thuis te blijven. In de naburige stad Bunda vond hij werk als kleermaker. Toen hij wilde trouwen oordeelde de dorpsgemeenschap dat hij niet kon trouwen en met zijn vrouw en zijn vader onder één dak blijven zolang vader als weduwnaar alleen bleef. Hij moest dus eerst een echtgenote zoeken voor zijn vader … en die ook onderhouden!

Toevallig leest hij in 1983 een artikel over

Mramba tijdens een voordracht in Leuven

Esperanto en hij schrijft meteen een brief naar UEA. Hij krijgt een leerboek Esperanto - Swahili, werkt dit leerboek door in 2 weken en begint te corresponderen met Hans Bakker. Bakker bekomt voor hem een Unesco-subsidie voor een driemaandelijkse stage in Europa, n.a.v. het Wereld-Esperantocongres in Rotterdam in 1988.

Mramba bezoekt o.a. ook de Esperantoclub in Antwerpen. Van de ouders van Eddy Van den Bosch krijgt hij de kop van een naaimachine. Hij neemt die mee in zijn bagage naar huis. Daar laat hij er een voet en tafel voor maken en hij vestigt zich meteen als zelfstandig kleermaker. Dat verbetert aanzienlijk zijn financiële toestand.

Als hij ook nog bezoek krijgt van Europese Esperantisten verhoogt zijn aanzien in de Ikizu-stam. In 1992 wordt hij trouwens voorzitter van Tanzania Esperanto Asocio.

In Bundi geraakt Mramba in contact met een Amerikaanse toeriste en met hulp uit Amerika starten ze een ambitieus hulpprogramma Zimbuku. Maar ook de vrienden-esperantisten laten zich niet onbetuigd.

Het geloof en vertrouwen van de plaatselijke bevolking groeien alsmaar in Mramba. In

2005 zijn er verkiezingen in Tanzania op 3 niveaus: voor de president, voor de parlementairen en voor de plaatselijke raden. De inwoners van Salama (5 dorpen uit de Ikizu-streek) dringen aan dat hij zich kandidaat zou stellen. Mramba weigert telkens opnieuw. Maar als uiteindelijk de hele gemeenschap als het ware zijn huis belegert en scandeert dat ze hem willen, kan hij niet blijven weigeren. Hij stelt zich kandidaat en krijgt een overweldigende meerderheid achter zich. Mramba wordt natuurlijk verkozen. Als raadsman verdient hij nu een salaris van 20

euro per maand!
Mramba weet dat men heel veel van hem verwacht. Hij richt Mazingira op en die organisatie werkt een ambitieus hulpprogramma uit.

1. Eén van de projecten is een nieuwe basisschool. Als uiteindelijk de muren recht

staan ontbreken de middelen voor het dak. Maar Dirk De Weerdt en Iwona Kocieba uit Edegem schenken het nodige bedrag en de school draait nu. Maar Mazingira staat niet stil. Na de lagere school is er nog behoefte aan een bijkomend gebouw met 16 klassen voor de middelbare scholieren. Die zal de naam Esperanto-school krijgen.

2. Vooral door de aidsplaag zijn er heel veel weeskinderen. Mazingira wil voor deze kinderen onderwijs verzekeren. Weeskinderen, die geholpen worden sturen zelf een rapport over hun resultaten aan de sponsors. Meer details – met namen en foto's – vind je op mazingira@kono.be.

3. Mazingira heeft een systeem van microkredieten bedacht, waarbij vrouwen, die iets willen ondernemen geld kunnen lenen op voorwaarde dat ze een groep vrouwen vinden, die de terugbetaling garanderen. Het terugbetaalde bedrag wordt dan weer gebruikt voor een volgende groep leners.

4. Er is behoefte aan waterputten. Nu moeten inwoners doorgaans meer dan 4 km lopen om 10 liter water te bekomen van bedenkelijke kwaliteit. In het droge seizoen is dat nog veel erger. Mazingira berekent dat er 47 waterputten nodig zijn om iedereen te bevoorraden in zijn omgeving. Maar om grondwater te vinden moet men tot 30 m diep boren.

De gedreven Mramba beseft maar al te goed dat hij steun moet zoeken in geïndustrialiseerde landen en veel meer kan bereiken als hij zijn projecten zelf kan voorstellen en uitleggen aan het publiek. Zijn hele gemeenschap verzamelde daarom geld om een vliegtuigreis naar Europa te bekostigen. Door de opvang en begeleiding van Esperantisten kon hij een rondreis maken in België, Nederland en Frankrijk om fondsen te verzamelen. Mramba is intussen terug in Afrika. Maar de lezers van dit blad kunnen hem blijven steunen. Meer details over voormelde projecten vind je via de webadressen onderaan dit artikel.

Voor al deze projecten kan men een gift storten op rekening 000-0265338-43 van de Vlaamse Esperantobond met vermelding Mazingira en het specifieke project (wees + het nummer van de leerling die men wil steunen of school of microkrediet of put). Spijtig genoeg kan de VEB voor deze giften geen belastingsattest leveren. Toch blijft het bijzonder aantrekkelijk om deel te nemen aan een ontwikkelingsproject, uitgewerkt door iemand uit een ontwikkelingsland, die je hier hebt kunnen ontmoeten en die regelmatig verslag zal uitbrengen over de vorderingen van zijn projecten.

Mramba blijkt een bijzonder begaafd iemand. Ondanks het feit dat hij maar 2 jaar school gelopen heeft spreekt hij, naast de eigen plaatselijke talen – vlot Swahili, Esperanto en Engels. Hij correspondeert in al die talen. In Europa was hij gelukkig telkens hij een computer zag. Maar thuis moet hij een dag en een nacht gaan om de mogelijkheid te hebben om mails te zenden. Toch heeft Mazingira een eigen website, dank zij de hulp van zijn vrienden Esperantisten. Mramba blijkt ook een knap organisator die weet waar zijn gemeenschap behoefte aan heeft en wat er te koop is in de wereld.

Mramba, die al jaren contact heeft met westerlingen, blijkt ook heel wat gezag te hebben over de mensen, waarvoor hij als raadgever optreedt. Zo kon hij in zijn gemeenschap bereiken dat bijvoorbeeld de besnijdenis, die traditioneel gebeurde voor al de slachtoffers met hetzelfde mes zonder het te zuiveren, zo goed als verdwenen is, dat vrouwen meer zeggenschap krijgen en minder mishandeld worden. Het merkwaardige in dit verhaal is dat Mramba zijn hele levensloop totaal veranderd is omdat hij toevallig de aankondiging over het Esperanto had gelezen en die gelegenheid meteen aangreep om mensen uit verre landen dichterbij te brengen!

I.D.

MAZINGIRA:

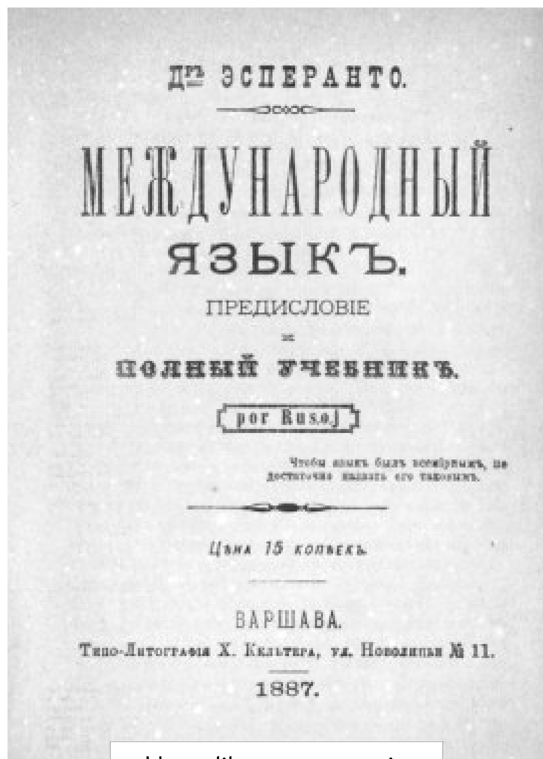
www.kono.be/mazingira/
of:
home.scarlet.be/hansdelnat/Mazingira2.htm

Kaj obeante la ordonon de sia kreanto, plantido iĝis pluvarbarego.

Estis iam....

Iam, en 1887, aperis en la mondo eta vortareto, pli ĝuste fakte kvar etaj vortaretoj, kvarnaskitoj, kies misio estis kreski kaj multiĝi por beno, bono kaj verdigo de la mondo. Estis la Unuaj Libroj, aŭ ties aldonaj folioj. Vi scias ke ili plenumis sian taskon malgraŭ ĉiaj logikaj duboj. Multiĝo senŝanĝa de la U.L. estis malofta, nur sveda kaj angla fratetoj montriĝis, sed la folietoj iĝis ankaŭ memstaraj kaj frate kunigis sin en Universala Vortaro. Ili grandiĝis, vastiĝis, firmiĝis ĝis ili atingis plenan adoltecon (pardonu min pro mia ofendbarbara malfundamenta lingvouzo) en la glora Fundamento de Esperanto. Jam tuj post adoltiĝo tiu fakto estis solene konfirmita per konfirmacio en la unua Universala Kongreso en 1905.

Д-ръ ЭСПЕРАНТО.

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЯЗЫКЪ.

ПРЕДИСЛОВІЕ и ПОЛНЫЙ УЧЕБНИКЪ.

por Rusoj.

Чтобы языкъ былъ всемірнымъ, не достаточно назвать его таковымъ.

Цѣна 15 копѣекъ.

ВАРШАВА.

Типо-Литографія Х. Кельтера, ул. Новолипки № 11.

1887.

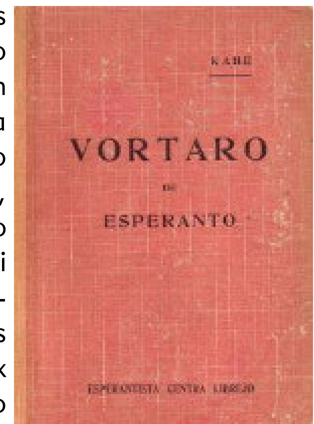
Unua libro - rusa versio

Misiistoj kaj Kaperoj....

Krom pli-malpli fidelaj nacilingvaj tradukoj, entute ok, de la Fundamento jam abundis verkoj de doktaj pedagogoj, kiuj "pli funde" kaj "pli vaste" klarigis la fundamentajn bazojn kaj ekkonstruis palacojn kaj labirintojn sur ili. Pardonu, mi ne volas moki la pionirojn, ili ofte faris bonegan laboron, kaj mi eĉ ŝatas mencii kaj laŭdi De Beaufront. Pro posta mispaŝo, tre bedaŭrinda, oni ne rajtas judasigi lin tiom kiom oni kutimas. Li estis nur homo, kaj do pekema. Li estis ja orgojla kaj mensoge honorserĉema... sed ĉu ni nun estas tute liberaj de tia speco da homoj? (Ĉu mi faru liston?) Plej granda parto de la satelitaj verkoj kaj vortaretoj estis benitaj de la majstro, du el la vortaretoj venis el lia plumo, la germana kaj la rusa.

Mirindaj dikaj ĝemeloj....

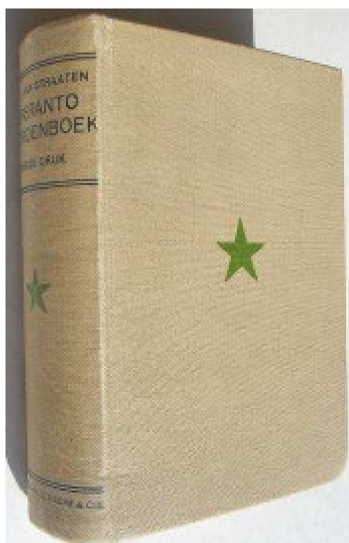
Intertempe laboregis du kleruloj, milojn da kilometroj unu for de la alia, super la tradukado de la franca "Le Petit Larousse Illustré". Ĉu ili sciis unu de alia pri la laboro? Ĉu ili iel kunlaboris? Mi ne scias, sed supozas tamen minimume ... ĉar sendube ambaŭ havis kontakton kun Zamenhof, kaj plie... ili eldonis sian verkon ĉe la sama Hachette, en sama jaro 1910. La "Vortaro de Esperanto" de Kabe ampleksas 175 paĝojn, de abato ĝis zumi, kaj ĝi citas en fina listo la "Enciklopedia Vortareto Esperanta"-n de Verax, malgraŭ la diminutivo en la titolo pli ampleksa, ĉar 249-paĝa, de abako ĝis Zuavo. Vere, Verax estas pli scienca, do ambaŭ kompletigas unu la alian, sed tamen multegaj estas la radikoj troveblaj en unu kaj alia. Kiel deca franco, kiu respektas sin mem, Verax ne povis ne mencii francan ekvivalenton ĉe ĉiu radiko.

Ĉu do vere nur plagiata tradukado....

En nia verda respubliko (mi prunteprenis la esprimon de Borsboom, li estu dankata kaj laŭdata) regas multe da falsa hontado.

Multaj, malprave, hontas pri la maldikeco de la fundamento; multaj ne ŝatas rekoni nian ŝuldecon al Larousse. Nenio hontinda tie! La unua serioza enciklopedio en la mondo, almenaŭ en nia mondo, estis Larousse. Do kial ĝin forpuŝi? Cetere oni ne transprenis ĝin, sed sekvis ĝin por trovi la nomindajn nociojn! Aĵoj ja ekzistas nur se la homo donis nomon al ili! Imagu ke protektita aŭtorrajto dirus ke oni ne rajtas libere uzi la vortojn el vortaro!

Tra la mondo blovis verda vento, ĝis malaltaj landoj ĉe la maro...

La tutan historion detale skizi ne eblas en kelkaj paĝoj, tial ni devas limigi nin al "proksime de mia lito"-spektaklo. Antaŭ ĉio nin interesas ja la ligo inter la verda kaj nia gepatra! Jam tre frue atingis nin la vento, en tempo kiam oni ne ĉiam bone sciis kiel distingi inter flandra, holanda kaj nederlanda (separatismo ŝajne ne estas tiel nova invento!). En 1907 jam estis la "Zakboekje van den nederlandschen Esperantist" de A. Witteryck en Bruĝo. En 1909 aperis en la Nordo la "Woordenboek Esperanto-Hollandsch" de la Roterdama Merkurio kaj la "Woordenboek Nederlandsch-Esperanto" de Dreves Uitterdijk. Tiu ĉi lasta rimarkigas en sia enkonduko ke estus giganta tasko enigi tipajn esprimojn de la nederlanda, kaj ke ni ankoraŭ ne sufiĉe estas pretaj por tio. Ankoraŭ kelkaj tiaj vortlistaroj aperis, sed nur en 1926 aperis la unua vortaro kun eko de mencio de esprimoj, en la serio "Schidlof's Zakwoordenboekjes". Aŭtoro estis C.L. De Veer. Schidlof estis cetere la unua esperantovortaro kun kiu mi konatiĝis, ĉar miaj gepatroj ĝin uzis. Estis la ĉarma, malgrandformata sed relative dika griza libreto! Poste Meulenhoff transprenos ĝin. Imponan verkon ni povas montri ekde 1933, kiam Thieme & Cie, en Zutphen, eldonis en treege deca formo, la Vortarojn de A. G. J. Van Straaten. Apud la plena eldono ankaŭ aperis, poste, konciza versio... en iomete alia ortografio. Eĉ tiam jam embuskis nin la kameleono de la nederlanda ortografio.

Al plena matureco...

La vortaro de Van Straaten estis, kaj estas, vera trezoro. La PV nur ĵus aperis, sed Van Straaten jam plene esploris kaj uzis ĝin, kaj sendube la Proverbaro de Zamenhof neniam kuŝis tre fore de lia mano! Fizike ĝi ja estas pli impona kaj pli dika ol la posta Middelkoop kaj la postposta dika Desmet'... sed, kompreneble, estas nur ŝajno pro la pli dika papero kaj pli grandlitera preso. Mi ne povas ne mencii ke en nuna momento estas preparata ... nova vortaro "Esperanto-Nederlanda" kiu intencas enhavi ĉiujn vortojn de PIV.

De Plena, laŭ Pseŭdoilustrita al Ilustrita Plena...

Surbaze de Kabe kaj Verax aperis en 1930 unua eldono de PV (Plena Vortaro) zorgita de Grenkamp-Kornfeld en 1934 jam sekvita de pli kompleta dua eldono, de Grosjean-Maŭpin kaj Waringhien. La nombro da artikoloj ne estis multe pli granda, sed precipe la traktado de ĉiu unuopa artikolo estis pli vasta. Jam 7004 artikoloj enestis. Pri tiu historio oni povas amplekse informiĝi en la antaŭparoloj de ĉiuj PIV. En 2002 aperis la "Nova Plena Ilustrita Vortaro" sed feliĉe multaj uzantoj sciigis al la aŭtoroj ke prefere oni forigu la "nova" ... ĉar baldaŭ jam necesis "pli nova" kaj "plej nova"... Do denove ĝi fariĝis simple "PIV". Ĉiu esperantisto devus uzi ĝin kiel iuspeco de breviero, ne por preĝi al Lanti, sed por ekkoni ĝian nekredeblan riĉecon. Tiu riĉeco precipe kuŝas en la sistemo de referoj kaj atentigoj. Eble estus bona ideo organizi kurson pri bona uzo de la PIV.

Niaj veraj fontoj, fontetoj, gutoj, gutetoj...

Ofte mi aŭdas, tre ĝenite, de samideanoj eldiroj kiaj "kato estas vorto prenita el la nederlanda lingvo" aŭ similaĵon. Tiuj amataj, flegataj, estimataj, karaj gesamideanoj tamen bone agus se ili de tempo al tempo rigardus nian bazan etimologian vortaron la "Naŭlingva etimologia leksikono" de Louis Bastien. Jam en 1907 ĝi aperis, sed represiĝis en 1950. Stojan, en sia Bibliografio de Internacia Lingvo, diras ke ĝi ne estas etimologia, sed nur paralela kompara por la nomitaj lingvoj. Mi ne akordiĝas kun li. La vera esperanta etimologio ĝuste komenciĝas tie! Ĉio kio antaŭas jam ne estas esperanta etimologio, sed ĝenerala etimologio. La esperanta radiko plej ofte ĝuste surbaze de tiaj komparoj estas formita. Zamenhof ne elektis inter tiuj lingvoj, sed preskaŭ matematike difinis "plejeble komunan dividanton, plejeble komunan dividaton".

Tutmonda Pluvarbaro...

Pri ĉio jam dirita ni povus plenigi paĝojn, kaj ni povus aldoni multajn informojn pri aliaj nederlandaj vortaretoj. Tamen pli bone estas foriri de la umbiliko-admiro... Multaj el niaj homoj plendas ke ni vivas en tempo malfavora por Esperanto, kaj ke ni ne sufiĉe progresas. Mi ne scias ĉu ili pravas aŭ ne, sed ĉiuokaze mi konstatas ke en la lasta jardeko ekabundas la prestiĝaj vortaroj: angla, franca, germana, hispana, itala, ĉina, japana ... por mencii nur tiujn. Se ili aperas tio normale tamen devus signifi ke oni ankaŭ iu aĉetas ilin! Mi scias ekzemple ke la hispana granda dika vortaro (laŭ aspekto tre simila al PIV) preskaŭ elvendiĝis antaŭ ol ĝi aperis. Kaj ankaŭ nia ŝatata PIV ĉe nova preso rapide per flugiloj de facila vento trovas sian vojon... kaj estas aspirata de multaj nepagipovaj bedaŭrinduloj. Do... ni fosu nian sulkon kaj plantu vortarojn en ĝi.

Petro Desmet'

Malplena Ilustrita Vortaro...

AFERO DE ESPERO. Konciza historio de la Esperanto-movado en Afriko.

Jen la titolo de dokumenta libro kiu kreskis el poruniversitata disertacio. Bonega afero, ĉar tro multaj bonaj disertacioj, tezoj k.s. neniam eldoniĝas, sed baldaŭ post finiĝo kuŝas jam sub la sekvajaraj tezoj...

Kaj nun pri la enhavo mem, la Esperanto-movado en Afriko: tro nekonata parto de Esperantujo por multaj eŭropanoj kaj tiel ankaŭ en la ceteraj kontinentoj. Temas, kiel la dorso de la libro prave diras, pri pionira studo ĉi-rilate.

La unua ĉapitro de la libro detale priskribas por ĉiu lando la unuaj paŝoj al esperantiĝo: kiu kiam okupiĝis pri Esperanto, kion organizis aŭ eĉ eldonis kaj kiujn UK-ojn partoprenis. Tiun ĉi parton oni ne provu legi de A ĝis B, por tio enestas tro da (al ni plejparte nekonataj) nomoj kaj sekaj faktoj, sed oni konsultu ĝin, laŭ lando de interesiĝo... kaj oni nepre legu la konkludon.

La tri restantaj ĉapitroj formas la duan duonon de la libro kaj ili jes ja estas tre ĝuebla kaj interesa legaĵo. Temas sinsekve pri la "Evoluo de la movado inter 1960 kaj 1980", "Evoluo de la movado ekde 1980" kaj "La afrikaj kongresoj".

Ni konatiĝas kun la 'karavano de Amikeco', projekto de la konata Tibor Sekelj kaj ni povos legi pri la provoj de (precipe) eŭropanoj 'semi' Esperanton en Afriko, kiamaniere ili provis helpi la afrikan movadon kaj pri la diversaj ideologioj kaj strategioj kiuj ekzistis tiurilate, kun la sekvaj polemikoj.

En posta ĉapitro ni legas ĉefe kiamaniere Hans Bakker laboras por Afriko ekde la 1980-aj jaroj kaj pri la Strategia Plano de UEA.

La lasta ĉapitro klarigas la strebadon de la movado en Afriko akiri la gastigon de Universala Kongreso kaj ĝi donas superrigardon pri la (sukcesoj de) la Afrikaj Kongresoj.

La lingvaĵo en la tuta libro estas senpeka; ĝin trafe ilustras fotoj kaj diversaj aliaj dokumentoj skanitaj.

Unu bedaŭro kiun mi tamen sentis, estas la kompleta manko de ajna mapo pri Afriko, kiu povus montri kie troviĝis la diversaj landoj/regionoj kaj Esperantogrupoj pri kiuj parolas la libro. Jen ideo por eventuala reeldono, aŭ ebla aldono, ĉar ja ne ĉiuj legantoj scias ekzakte kie troviĝas la pli ol 35 landoj menciitaj en la libro.

Tamen, la libro estas vere unika, valora dokumento, nemalhavebla en ĉiu arkivo pri la Esperantomovado kaj por ĉiu aktivulo kiu volas sin direkti al tiu kontinento.

Afero de espero. Konciza historio de la Esperanto-movado en Afriko. Heidi Goes, 86 paĝoj, UEA 2007. Havebla ĉe FEL kontraŭ 9 eŭroj.

Octrooien

Het ziet er naar uit dat octrooiaanvragen in Nederland niet langer in het Nederlands zullen moeten worden ingediend; Engels zal ook kunnen. Daarmee zou Nederland het eerste Europees land zijn dat de eigen taal loslaat. Het voorstel werd goedgekeurd door de ministerraad maar moet nog naar de Tweede Kamer. *(Nieuwsbrief Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland, 2-2007)*

Engels aan de universiteit: docenten gebuisd

De Universiteit Twente geeft alle masteropleidingen in het Engels. Rector Henk Zijm doet nu echter zijn beklag dat de docenten het Engels onvoldoende beheersen. Hij geeft hun twee jaar de tijd om hun kennis bij te spijkeren. *(idem)*

Eurodicautom werd IATE

Eurodicautom, de terminologische databank van de Europese vertaaldiensten, is welbekend in de sector. Het systeem werd gemoderniseerd en uitgebreid en heet nu IATE. De gegevens kunnen door iedereen geraadpleegd worden op *http://iate.europa.eu*.

Latijn in het Engels

Vanaf 1 september 2007 geeft het Sint-Aloysiuscollege in Ninove in de derde graad drie uur Latijn en esthetica in het Engels. Dat past in een proefproject voor meertalig onderwijs van minister Frank Vandenbroucke. *(Het Volk, 9.7.2007)*

Esperanto

Oftalmologie

Een Franse oogarts verzamelt, met enkele collega's, op een drietalige site *http://perso.orange.fr/edouard.benois/* (Frans, Engels, Esperanto) alle informatie over ogen en oogziekten en tracht alles in eenvoudige bewoordingen uit te leggen. *(Sennaciulo, 5/2007)*

Afstandsberekening

Op *www.Distanco.GetMyPosition.com* kan op een snelle wijze, met Esperanto-instructies, de afstand tussen twee plaatsen berekend worden. Het beginscherm toont een wereldkaart. Met drie opeenvolgende muisklikken kan de eerste plaats geselecteerd worden. Daarna verschijnt de wereldkaart opnieuw om eveneens met drie muisklikken de tweede plaats de kiezen. De afstand wordt onmiddellijk getoond. Het is een "nevenproduct" van een toepassing die eigenlijk dient om webgebruik te analyseren en waarvan een Duits bedrijf een Esperantoversie gemaakt heeft. *(Rainer Kurz)*

Tijdschriften

Boris-Antoine Legault uit Canada verzamelt alle informatie over Esperanto-tijdschriften op een website. Misschien ook een idee voor clubs om hun (bestaand of verdwenen) tijdschrift beter bekend te maken? *(http://gazetejo.org/)*

Bloggen

Bloggen heeft ook in Esperanto-kringen zijn intrede gedaan (of was er misschien zelfs al eerder dan bij gebruikers van andere talen). Wie tijd heeft om te palaveren over van alles en nog wat kan een kijkje nemen op *http://klaku.net/*.

Ex-Joegoslavië

Joegoslavië was ooit een belangrijk land voor de Esperanto-beweging, maar met de burgeroorlog werden de groepen inactief en hielden de tijdschriften op te verschijnen. Geleidelijk komt de beweging terug op gang, getuige daarvan het EEU-congres van dit jaar in Slovenië. In Kroatië waren er tot 1992 twee belangrijke tijdschriften: "ZELane", van de groep in Zagreb, en "Koko", over literatuur en cultuur. Als opvolger hiervan verschenen in 2007 al twee nummers van het nieuwe driemaandelijkse "Zagreba Esperantisto", een verzorgde publikatie (deels in kleur) met telkens 20 à 25 pagina's informatie over

Esperanto en Kroatië. Contactadres: *zagreba. esperantisto@gmail.com*; abonnement: 10 euro via UEA-rekening plea-k. Ook in Belgrado verscheen eind 2006 het eerste nummer van een nieuw tijdschrift: "Beograda Verda Stelo".

Ondertitels

Al sedert enkele jaren houden groepen zich bezig met het maken van Esperanto-ondertitels voor films. Het gaat hierbij zowel om historisch belangrijke films, als om zelfgemaakte films of films over de eigen regio die zo een ruimer publiek kunnen bereiken. Er is een Yahoo-groep op *http://groups.yahoo.com/group/subtitoloj/*. Zich aansluiten bij de groep is niet noodzakelijk; de berichten kunnen vrij gelezen worden.

E@I

Deze wat misterieuze titel verwijst naar *www. ikso.net*, een website die verschillende (deels gerealiseerde, deels nog te realiseren) projecten groepeert, o.m. *www.bretaro.net*, een overkoepelende catalogus van Esperanto-literatuur en *www.enrete.net*, een instrument om zelf webpagina's te creëren. Het is een initiatief van TEJO, de internationale Esperanto-jongerengroep.

Europese Verkiezingen

De volgende Europese verkiezingen zijn pas over twee jaar, maar nu al worden plannen gemaakt om het experiment uit 2004 in Frankrijk en Duitsland (in dit laatste land zonder succes) te herhalen, en met een Esperanto-lijst op te komen. De initiatiefnemers groeperen zich onder de naam "Eŭropo Demokratio Esperanto" (*www. e-d-e.org*). Wellicht is het nu al nuttig dat voor elk land vrijwilligers informatie verzamelen over de procedures en vereisten om te kunnen deelnemen aan de verkiezingen, bijvoorbeeld onder de vorm van een Wikipedia-project. (Er is al basisinformatie op *http://nl.wikipedia.org/wiki/ Europese verkiezingen*.)

Hoe klinkt Volapük?

Andreas Künzli heeft een poging gedaan om deze vraag te beantwoorden. Op *http://14199.com/f686e4* leest hij enkele teksten in de belangrijkste plantalen. *(esper-inform via ret-info)*

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering

Zondag 30 september 2007 (Aanvang: 13 uur.)

Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen

Agendapunten:
- budget 2008
- werkplan 2008
- investeringen Vlaamse Esperantobond
- werking Vlaamse Esperantobond
- varia:
  - rondreizen buitenlandse gasten
  - werking van E@I

Esperantocursussen in Vlaanderen

Antwerpen: officiële avondcursus

De cursus gaat door in de officiële avondschool SCVO-Talen op dinsdagavond (18u25 -21u05) van september tot juni.
Prijs: 99€ of opleidingscheques (vrijstelling voor werklozen e.a.)
Adres: Quellinstraat 31, 2018 Antwerpen
Info: info#scvo-talen.be, www.scvo-talen.be
of: 03 / 201 62 90
Infoavond: Donderdag 30 augustus, 19u30.
in het Esperantohuis, Frankrijklei 140
2000 Antwerpen

Brugge: Avondcursus voor beginners

Infoavond: 26 september, 19u30-21.30.
Adres: Rode Kruis-opvangcentrum voor vluchtelingen (Vlamingstraat 55 te Brugge).
Info: Heidi_Goes#yahoo.com of 050/675178
(na kantooruren).

Gent: Avondcursus voor beginners

Doel: Op een snelle en intensieve manier de basis van het Esperanto verwerven en in staat zijn op dat niveau te converseren. Daarna is er mogelijkheid om de conversatieavonden te volgen.

Infoavond: 9 oktober 2007, 19 u.
Data: elke dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur, van oktober 2007 tot januari 2008.
Adres: Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge
Info: Tel./fax: 09 230.16.77 of tel. 09 221.10.02
gent#esperanto.be, www.esperanto.be/gent/

Leuven: Avondcursus voor beginners

Data: dinsdagavond 19u30 - 22u00 van oktober 2007 tot maart 2008.
Adres: Cultureel Centrum Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, 3000 Leuven
Prijs: 80€ (lesmateriaal inbegrepen). Meerdere personen wonend op één adres: 160€. Samen met Spoedcursus: 115€ (één adres: 230,00€).
Infoavond en proefles: woensdag 3 oktober 2007.
De proefles is gratis.
Info: 010/86.01.12, esperanto3000#esperanto.be
www.esperanto.be/esperanto3000/

Leuven: Snelcursus

Speciale methode om snel een basiskennis te verwerven. Kennis van vreemde talen helpt.

Data: Zaterdag 6 en zondag 7 oktober 2007, van 9:00 tot 17:00 uur. Andere data zijn mogelijk, mits genoeg inschrijvingen.
Adres: Winksele (wordt gegeven bij inschrijving)
Prijs: 50€ (middagmaal en cursusmateriaal inbegrepen); meerdere personen wonend op één adres: 100€.
Opmerking: Vooraf inschrijven verplicht: overschrijven op 734-3331944-03 van Esperanto 3000 Leuven, met vermelding van "spoedcursus oktober" en je naam + telefoonnummer.
Info: 010/86.01.12, esperanto3000#esperanto.be
www.esperanto.be/esperanto3000/

Limburg: Basiscursus

Data: elke donderdag tussen oktober en mei van 20-22 u (20 lessen)
Plaats: CC 't Poorthuis, Zuidervest 2A, Peer
Info: H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92, henri.schutters#skynet.be.

Limburg: Ateliers voor Overdag

Data: Elke woensdag en donderdag van 9-12 u
Plaats: CC 't Poorthuis, Zuidervest 2A, Peer
Info: Julia Kelchtermans (Tel. 011/63 19 16)

Londerzeel:
Data: Elke dinsdag van 14 - 16 uur
Plaats: Hof Ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel
Info: J.P. Fertinel, 052/300 652, Frederik Vanden Brande, 052 30 01 66

Tienen: Officiële avondcursus

Data: Elke dinsdag van het schooljaar, van 16 oktober 2007 tot 22 april 2008 (19-21u).
Adres: De Nobel (gebouwen PISO), Alexianenweg, 2, 3300 Tienen.
Prijs: 52€ voor de volledige cursus + lesmateriaal
Info: Bert Boon (lesgever) via 016 81.52.46 of via
bert.boon#skynet.be

(De cursus voor gevorderden vindt plaats elke laatste maandag van 19 uur tot 20 uur, in de scoutslokalen F.O.S., Donystraat 8, 3300 Tienen.)

Turnhout: gevorderden

Data: dinsdag 11 september 2007 tot dinsdag 10 juni 2008 (9-11 uur).
Plaats: De Warande, Warandestraat 42, 2300 Turnhout
Prijs: basisprijs: 36€, kortingen mogelijk voor -25 jarige en vrijetijdspas
Info: 014/41 94 94, info#warande.be,
http://www.warande.be

Voor het najaar 2007 kunnen we volgende cursusarrangementen aanbevelen. Hiernaast zijn er nog talrijke andere bijeenkomsten waarin je Esperanto kunt gebruiken. Voor een volledig overzicht, zie: http://www.eventoj.hu/2007.htm

1. Herzberg (Duitsland, +/- 700 km van Antwerpen)

* Verschillende studiesessies per jaar op verschillende niveau's;
  (volgende sessies: 5-7 okt, 8-12 okt., 30 nov -2 dec., 3-7 dec. 2007)
* Verschillende overnachtingsmogelijkheden (van slaapzak tot hotel)

Info: http://www.ic-herzberg.de (in het menu: "Kursoj" - "Lingvokursoj")
of in het Duits: "Kurse" - "Sprachkurse"

2. Bouresse (Frankrijk, in de streek Poitou-Charentes): 30 oktober - 3 november

* Cursussen op 3 niveau's, waaronder beginners.
* Prijs voor de cursus, overnachting en eten (5 dagen): +/- 150 euro

Info: in het Esperanto: http://www.kvinpetalo.org

3. Halen (België): Najaarsbijeenkomst voor jongeren en families: 31 oktober - 4 november

* Cursus voor gevorderden
* Prijs voor het verlengde weekend (cursus, overnachting, eten en andere activiteiten): 65 euro

Info: http://www.esperanto.be/jongeren/
Heidi Goes, 050/675178, Heidi_Goes#gmail.com

4. Morbecque (FR, in de streek Nord-Pas-De-Calais): 17-18 november

* Cursussen op 5 verschillende niveau's, van absolute beginners tot vlotte sprekers.
* Inclusief culturele nevenactiviteiten (bvb. concert)
* Prijs voor de cursus, overnachting, eten en culturele activiteiten: 54 euro.

Info: in het Frans: http://esperanto.nord.online.fr/fr/morbecque
in het Esperanto: http://esperanto.nord.online.fr/eo/morbecque

Opmerking: voor niet-esperanto-sprekers die de beweging niet kennen kan het soms moeilijk zijn om de weg te vinden tussen al de aangeboden informatie op de verschillende webstekken. Aarzel niet je te laten informeren door ervaren Esperantosprekers in je omgeving (zie pagina 23 - contactadressen) of door medewerkers van het Esperantohuis te Antwerpen (03/234.34.00). Via het Esperantohuis kun je meestal ook inschrijven of vooraf betalen voor activiteiten in het buitenland.

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto doorgaan. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – Groep "Esperanto-Antwerpen"
www.geocities.com/esperanto_antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.15 uur. Iedereen is welkom.

Vrijdag7 september: Ivo Durwael: Reisverslag met foto's van Bulgarije
Vrijdag 14 september: Emile Van Damme in het Nederlands: wat vertellen de plaatsnamen tussen Antwerpen en Brussel?
Vrijdag 21 september: Jakvo Schram over vragen omtrent de klassenstrijd
Vrijdag 28 september: José Pinto de Sousa: De taal politiek van de EU: theorie en praktijk.
Vrijdag 5 oktober: **Taal en Cultuur in het Nederlands**: Poolse Cultuur
Vrijdag 12 oktober: Eddy Vanden Bosch: over zijn wiki in het Esperanto als hulp voor het plannen van taken en het organiseren van informatie
Vrijdag 19 oktober: **Taal en Cultuur in het Nederlands**: Poolse Taal
Vrijdag 26 oktober: Cor Eekelenburg: over Laurel en Hardy

Meer details over het programma kan je vinden op de webpagina's van FEL, op het programmabord in het clublokaal of in het informatiekastje aan de voordeur. Of telefonisch via 03 234 34 00.

BRUGGE – Paco kaj Justeco

26 september: info-avond Esperanto (19u30-21.30) Deze keer in een andere, maar evenzeer multi-culturele omgeving: het Rode Kruis-opvangcentrum voor vluchtelingen (Vlamingstraat 55 te Brugge).

Na de presentatie is er natuurlijk gelegenheid om vragen te stellen, en zullen de data voor de cursus worden vastgelegd. Wie al enkele lessen volgde, en opnieuw wil deelnemen, maar niet de hele info-avond wil volgen, kan om 21u komen om af te spreken, of vooraf aan Bart of mij haar of zijn voorkeur doorgeven, zodat we daar in de mate van het mogelijke rekening mee kunnen houden.

Ook andere info bij Heidi_Goes#yahoo.com of 050/675178 (na kantooruren).

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo
http://users.belgacom.net/EBG

Opgelet: nieuwe vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliard-straat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maelbeek. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.
Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14, helene.falk#skynet.be

Om per e-post op de hoogte gehouden te worden van de activiteiten van de Brusselse groep, stuur je een leeg berichtje naar: esperanto-en-bruselo-subscribe#yahoogroups.com.

GENT – La Progreso
http://www.esperanto.be/gent

Clubhuis: "La Progreso", Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77.

Zaterdag 15 september: Deelname aan de Gentse cultuurmarkt (stand op de Kouter)

Vrijdag 28 september: reisverhalen, mogelijkheid tot Esperantoscrabble en gezellig samenzijn.

Vrijdag 26 oktober: voordracht door Alberto Fernandez over de Spaanse Burgeroorlog.

KALMTHOUT – La Erikejo
http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm

Bijeenkomsten vinden telkens plaats vanaf 20 uur in het Parochiecentrum van Heide (naast de kerk, vlakbij het NMBS-station *Heide)* tenzij anders vermeld.

Donderdag 20 september: Alle aanwezigen bereiden een klein verhaal voor van een tiental minuten over de vakantieperiode.

Donderdag 18 oktober: Woordenschatavond (Anita Scheenaerts): aan de hand van omschrijvingen zoeken we Esperantowoorden. Breng je woorden-boek mee (en zoek als voorbereiding) vijf (nuttige) Esperantowoorden waarvan je denkt dat de anderen ze niet kennen!

Info: Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms#hotmail.com

KAPELLE – Esperanto-Grupo "Meza Zelando"
Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK – ROESELARE – TIELT
Koninklijke Esperantogroep La Konkordo
esperanto.kortrijk#esperantoland.org

Opgelet: Nieuwe locatie voor onze activiteiten: Erfgoedhuis zaal 2, O.L.Vrouwstraat 45 te Kortrijk tel. 056 27 74 24. Elke vierde dinsdag van iedere maand (met uitzondering van juli en augustus). De derde dinsdag indien de vierde een feestdag is.

Voor inlichtingen: Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96 / Piet Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. Bezoekers van andere clubs melden bij voorkeur hun komst. Dit laat ons toe hen beter te ontvangen en hen te verwittigen bij verandering van locatie.

De **stadsbibliotheek van Kortrijk** beschikt over een uitgebreid **Esperantofonds**. Er is gelegenheid dit fonds te bezoeken. Geef een seintje aan Daniëlle Demeyere, bibliothecaris tel. 056-27 75 00 (algemene balie). Of stuur een berichtje naar Danielle.Demeyere#kortrijk.be.

LEUVEN - Esperanto 3000
http://www.esperanto.be/esperanto3000

Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven. Voor de meest recente informatie over ons programma kan je steeds terecht op onze webpagina.

Woensdag 12 september: Vespero 3000
Woensdag 26 september: Vervolgcursus
Woensdag 3 oktober: info-avond over Esperanto +proefles
Weekend 6-7 oktober: Stoomcursus Esperanto
Vooraf inschrijven - de cursus gaat door te Winksele!

Info: Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris#versateladsl.be

LIMBURGSE ESPERANTO-VERENIGING (LEV)
(met zetel in PEER)
http://users.skynet.be/sky53810/

Elke eerste donderdag van de maanden oktober tot mei: vergadering, voordracht of conversatie in het Esperanto. Andere donderdagen (oktober tot mei): Esperantocursus. Begeleiders: Jan Doumen en Henri Schutters.

In Cultuurcentrum "'t Poorthuis" Zuidervest te Peer, elke donderdag van 20 u. tot 22 u.

LONDERZEEL
Cursus voor beginners elke maandag 19-21 u, en voor gevorderden elke donderdag van 20-22 u. in Hof ter Winkelen.
Info: Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. of: J.P. Fertinel, Haan 47, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 300 652.

OOSTENDE – La Konko - Telkens om 19u

Het nieuwe werkjaar start op maandag 10 september met de gespreksavond om 19u

In de loop van september zal ook het kookboekje officieel voorgesteld worden, uitgegeven ter gelegenheid van 20 jaar La Konko.

Meer info: Marc (0486/362365) - Else (0473/528418) - Flory (059/702914) of via e-post : marc.cuffez#pandora.be of lakonko1987#yahoo.fr

TIENEN – La Hirundo
http://home.tiscali.be/lahirundo/

maandag 24 september: cursus voor gevorden (19u), gevolgd door de maandelijkse Vespero (20u)

zaterdag 20 oktober: Jubileumfeest La Hirundo.

Cursus beginners: van 16 oktober 2007 tot en met 22 april 2008, elke dinsdag van het schooljaar van 19 tot 21 uur. Locatie: P.I.S.O., Alexianenweg 2, 3300 Tienen
Cursus gevorderden: elke laatste maandag van 19 tot 20 uur. Locatie: scoutslokalen F.O.S., Donystraat 8, 3300 Tienen.

Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen. Tel en fax: 016 / 81 52 46, e-post: bert.boon#skynet.be

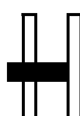
TURNHOUT
Cursus voor gevorderden op dinsdag 9-11u. Dinamo/ Warande, Congoplein 1, Turnhout.

Radio-uitzendingen in het Esperanto

Op http://www.akueck.de/eodx.htm staat een volledig overzicht van de frequenties en tijdstippen van de radio-uitzendingen.

Consulteer hier een archief van radio-uitzendingen: http://radioarkivo.org/

CONTACTADRESSEN VAN ESPERANTOCLUBS IN VLAANDEREN EN NEDERLAND

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN *Esperanto-Antwerpen*, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen#esperanto.be
BRUGGE *Paco kaj justeco*, H. Goes, Assebroeklaan 2, 8310 brugge, 050/675178, heidi_goes#yahoo.com
BRUSSEL H. Falck, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14, E-post: helene.falk#skynet.be
GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent#esperanto.be
KALMTHOUT *La Erikejo*, Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms#hotmail.com
KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. E-post: esperanto.kortrijk#esperantoland.org
- Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.
LEUVEN *Esperanto 3000* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris#versateladsl.be.
LIMBURG *Limburgse Esperantovereniging* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters#skynet.be.
LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain#skynet.be.
OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm)
ROESELARE / **TIELT** zie KORTRIJK
TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon#skynet.be.
TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+fax: 014 45 13 29. E-post:dan.vanherpe#telenet.be

Contactadressen in Nederland

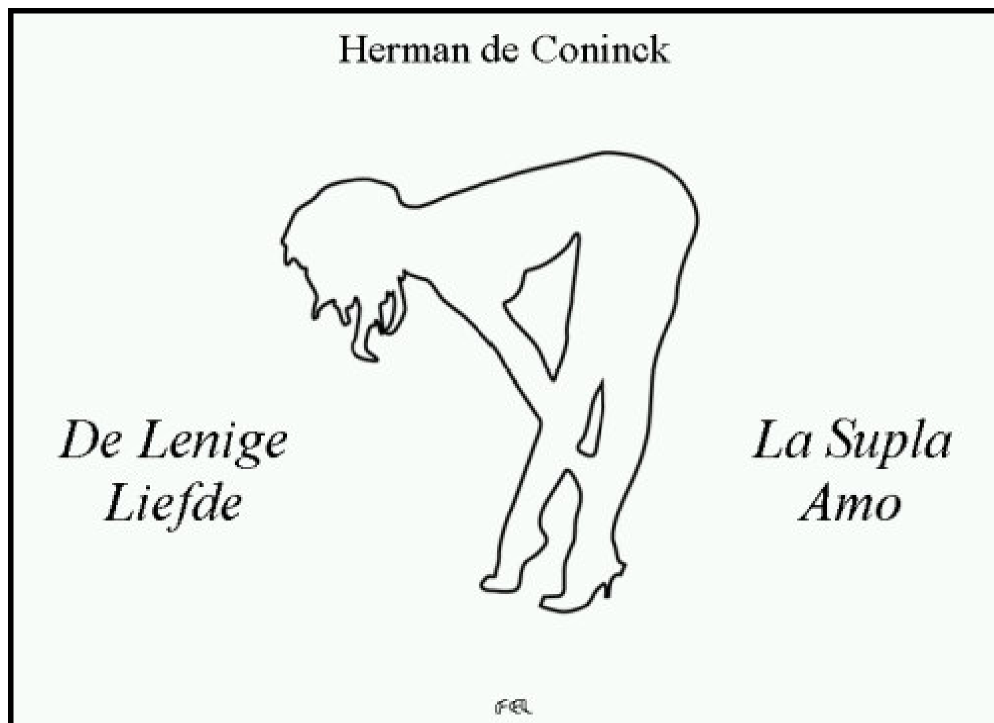
ALKMAAR Joh.Heijstra, Breedelaan 69, 1851 MB Heiloo, tel.(072) 5332344.
ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo. Tel. 0546 819403.
APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn. Tel. 055 5332923.
BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.
DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.
DEN HELDER *Esperanto-klubo Den Helder* , Kruiszwin 1205, NL-1780 LE Den Helder.
DEVENTER zie **ALMELO**.
EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.
ENSCHEDE (NEJ-sekcio) De Vluchtestraat 1-402, NL-7423 BE Enschede, tel. (053) 433 26 40.
GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72 of (059) 849 14 88, http://pingveno.nl/klubo
HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.
HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.
'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.
HILVERSUM A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, NL-1217 PL Hilversum, tel.: (035) 624 33 20.
LEIDSCHENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29. E-post: marjet.erasmus#zonnet.nl
ROTTERDAM *Merkurio* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.
TANEF/La Migranto Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam. E-post:a.m.demmendaal#planet.nl.
TERNEUZEN *Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo* J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.
VOORBURG: zie Esperantogroep LEIDSCHENDAM-VOORBURG
WIJLRE Esperantogrupo Marnolando, Tienbundersweg 38, NL-6321 CR Wijlre, tel.: (043) 450 12 48.
ZAANDAM Esperantocentrum PB 433, NL-1500 EK Zaandam, tel.: (075) 616 69 31.
ZEEUWS-VLAANDEREN: Det Koning, van Speykstraat 19, 4535 BN Terneuzen, tel.: 0115 – 694 670, E-post: det#digitalplaygrounds.com

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33.
E-post: info#fel.esperanto.be. Internet: www.esperanto.be
Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, E-post: fleja#esperanto.be.
ILEI-Belgio: Iwona Kocieba, Graaf de Fienneslaan 54, BE-2650 Edegem, iwona.kocieba#telenet.be
Esperanto Scoutsvereniging/Skolta Esperanto-Ligo (SEL) Stein Hautekees, Barcène 2b, 559 Ciney, post#sel-belgio.be; http://www.sel-belgio.be
Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B-6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13.
E-post: mardelforge#brutele.be.
Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorweg-esperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel:059 50 18 25.
Esperanto-Nederland, Tulpstraat 110, 2841 AE Moordrecht (Nederland), Tel.: 0182-374058, E-post: sekretario#esperanto-nederland.nl.
Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44. E-post: uea#inter.nl.net.

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3,
2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo#yahoo.com
Ondervoorz.: Flory Witdoeckt, Wittenonnenstraat 7,
8400 Oostende, 059/70.29.14, flory#witdoeckt.be
Penningm.: Helena Van der Steen, Turnhoutsebaan 459,
2140 Borgerhout, h.vdsteen#tiscali.be
Secretaris: Kevin De Laet, muizenstraat 5/3, 2060 antwerpen,
KevinDL#hotmail.com
Bestuurslid: Walter Vandenkieboom, Wittenonnenstraat 7,
8400 Oostende, 059/70.29.14
Bestuurslid: Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28, 8200 Brugge
bart.demeyere#esperanto.be
Bestuurslid: Yves Nevelsteen, Koning Albertlaan 147, 9000 Gent.
Tel. 09/3307156, yves.nevelsteen#telenet.be

De eerste Herman de Coninck vertaald naar het Esperanto.

Dinsdag 22 mei 2007 was het exact 10 jaar geleden dat Herman de Coninck overleed. De Vlaamse Esperantobond (VEB) herdenkt deze dichter met de Esperantovertaling van zijn eerste bundel "De lenige liefde", die volgens Wikipedia de bestverkochte dichtbundel van de 20ste eeuw is.

De vertaling verschijnt met toestemming van Kristien Hemmerechts in een tweetalige uitgave met als Esperantotitel "La supla amo". Op deze manier hoopt de VEB de dichtkunst van Herman de Coninck ook bij niet-Nederlandstaligen bekend te maken over de hele wereld. Het Esperanto is dankzij zijn soepele en regelmatige structuur namelijk uitermate geschikt om het originele woordgebruik van de Coninck, met uitdrukkingen zoals 'in mijn honderd opnieuwe havens' getrouw weer te geven.

De VEB heeft reeds tientallen werken uit de Nederlandse literatuur uitgebracht in Esperantovertaling, waaronder werken van Guido Gezelle, Felix Timmermans, Ernest Claes, August Vermeylen, Simon Carmiggelt, Leopold Vermeiren. Aan dit lijstje wordt nu eindelijk ook Herman de Coninck toegevoegd.

Titel: De Lenige Liefde / La Supla amo
ISBN: 90-77066-32-4
Prijs: 16 euro.

Mendu: rete: www.retbutiko.net
telefone: 03 / 216.02.36